

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/417/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

25/2015. számú (II. 26.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2014. július 3-án előterjesztett **panaszát** a 2015. február 26-án megtartott zárt ülésén meghozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2014. július 3-án, a Testület elektronikus panaszbejelentő formanyomtatványának a kitöltésével terjesztette elő a panaszát, a vele szemben 2014. július 3-án foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy személy-taxival szabályosam végzett személyszállítást, a 01060-130/680-1/2014. számú ügyben megjelölt helyen és időben. Leoltott szabadjelzővel, utassal közlekedve intették le őt a rendőrök. Közölte a rendőrrel, hogy utassal van, átadja bármelyik papírját és visszatér a helyszínre, de ezt a rendőrök nem engedték meg. Várakoztatták a panaszost, kb. 30-40 percet állt ott. A rendőrök azt mondták a panaszos utasának, hogy gyalog menjen haza, aki egyébként megunta a várakozást, így a panaszos kénytelen volt az utasát fizetés nélkül elengedni. A panaszos a szabálysértést nem

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

ismerte el, mert – álláspontja szerint – valamiféle szervezett akció keretében a rendőrök elzárták a haladást a Jókai téren. A rendőrök a panaszossal flegmán beszéltek. Közölték vele, hogy ha nem ismeri el a panaszos a szabálysértés elkövetését, akkor egy darabig a helyszínen lesznek. Az intézkedő rendőr bekérte az ügyeletestől a térfigyelő kamera által rögzítetteket, amelyen látszik, hogy a Jókai teret lezáró, kb. 10 fős rendőrök parancsnokát tájékoztatja a panaszos az esetéről. A parancsnoknak annyi volt a véleménye, hogy mivel ők a helyszínen intézkednek, állítsa le a panaszos a taxiórát és várjon az utasával az intézkedés befejeztéig. A panaszos legjobb tudomása szerint annak az információnak a birtokában van, hogy csak indokolt esetben lehet a forgalmat akadályozni. A panaszos sérelmezi, hogy a rendőrök nem állítottak ki olyan embert, aki elterelte volna a forgalmat a N* és a M* utca sarkára. A panaszos ezzel kapcsolatban elmondta, hogy kb. 4 métert haladt forgalommal szemben az utasának érdekeire tekintettel. A rendőri intézkedés miatt 6000 Ft kár érte (ki nem fizetett fuvardíj és 40 perc várakozás csúcsidőben), valamint sérelmet szenvedett a személyszállítás során kialakult jó hírneve is. A panaszos külön sérelmezi az intézkedő rendőrök által megütött hangnemet.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a * kerületi Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A * kerületi Rendőrkapitányság vezetője 2014. július 28-án vizsgálta ki a sérelmezett eseményt.

A parancsnok az intézkedéssel kapcsolatban meghallgatta L. N. r. őrnagyot, D. L. r. őrnagyot, valamint Gy. Á. r. törzsőrmestert. A meghallgatások, valamint a dokumentációk alapján megállapította, hogy a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) V-VI-VII. kerületekben közösen végrehajtott fokozott ellenőrzésre került sor 2014. június 20-án 21 órától június 21-én 4 óráig. A fokozott ellenőrzésről készült tervet (01070/2692-9/2014. ált.) jóváhagyta Budapest Rendőrfőkapitánya és rendészeti helyettese is. Az akció célja a közrend, a közbiztonság további erősítése, a jogsértő cselekmények elkövetőinek elfogása, és a felelősségre vonás. További feladatként jelentkezik a halálos és személyi sérüléssel járó balesetek számának csökkentése, amely bekövetkezésének fő oka az ittas járművezetők közúti forgalomban történő részvétele. Tekintettel arra, hogy a Budapest * kerület, N* utca és környéke szinte csak szórakozóhelyekből áll, - amelyet az elnevezése is mutat: ezért az ittas járművezetők kiszűrése céljából az akció során EÁP végrehajtására került sor. A szórakozóhelyek elhelyezkedéséből adódóan az akció csak úgy eredményes, hogy ha a szórakozó negyed területéről minden kivezető utat ellenőriznek és az arra közlekedő gépkocsivezetőkkel szemben rendőri intézkedés során alkoholtesztet hajtanak végre.

A fokozott ellenőrzést parancsnoki felügyelet mellett hajtották végre, amelynek vezetője 2014. június 20-án L. r. őrnagy volt. L. r. őrnagy a vizsgálat során elmondta, hogy a gépjárművek ellenőrzése során egyedül a taxi jelzésű gépkocsikat nem ellenőrzik, azokat megállítással nélkül tovább engedik, hogy az utasok érdeke ne sérüljön. Továbbá elmondta, hogy a gépjárműveket minden esetben az akcióban résztvevő polgárőrök segítségével a szabad parkolóhelyekre irányítják, hogy az arra haladó taxik szabadon közlekedjenek. Természetesen van olyan, hogy az intézkedés alá vont gépkocsik feltorlódnak, de ez kb. 3 percet vesz igénybe, addig amíg a gépkocsik parkolása megoldódik.

A fenti napon, a panaszos által megadott helyszínen (* kerület J*, valamint a J* utca – A* utca) kereszteződésénél is volt ellenőrző pont. A J* téren a járművek megállítása történt, ezért 1-2 percre a sor feltorlódott. Ekkor a forgalomból kettő taxi gépjármű kivált és elindult a behajtani tilos ellenére a J* utcába, szemben a forgalommal, hogy az A* utcán kikanyarodva a T* út felé közlekedjen. Az ott szolgálatot teljesítő Gy. r. törzsőrmester mindkettő taxi jelzésű gépkocsit megállította és rendőri intézkedés alá vonta, mivel megsértették a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 14. § (1) bekezdés n) pontjában foglalt rendelkezést, amely jogsértés a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Közútiközl. tv.) 20. § (1) bekezdés k) pont kg) alpontjába ütközik. A szabálytalanul közlekedő járművek közül a panaszos által vezetett személygépkocsi a második volt, ezért neki valóban meg kellett várnia, hogy az első taxi vezetőjével szemben az intézkedésből adódó nyomtatványokat kitöltsék. Ezt követően töltötték ki a panaszos által elkövetett szabályszegés miatt a nyomtatványokat.

A parancsnok a rendelkezésére álló adatok, nyomtatványok alapján megállapította, hogy 2014. június 21-én 3 óra 10 perctől, 3 óra 30 percig tartott az intézkedés mindkét autó vonatkozásában, amely összesen 25 perc.

Gy. Á. r. törzsőrmester a kivizsgálás során elmondta, hogy szolgálatát G. Zs. r. őrmesterrel látta el. Az intézkedés végrehajtásában mindketten részt vettek. A meghallgatás során az intézkedő rendőrök elmondták, hogy a taxis jelezte feléjük, hogy utassal van, de ettől függetlenül az intézkedéstől eltekinteni nem állt módjukban, ezért lehetőséget biztosítottak mindkettő taxi vezetője részére, hogy másik taxi érkezzon a helyszínre, aki az utasokat elszállította. Az intézkedés során a rendőröktől olyan kijelentés nem hangzott el, hogy az utas menjen haza gyalog. A panaszos az intézkedés során végig arrogánsan, lekezelően beszélt az intézkedő rendőrökkel, akik próbálták a fokozott ellenőrzés lényegét nyugodt hangnemben elmagyarázni, amelyet a panaszos nem fogadott el, csak a saját érdekeit hangoztatta.

A parancsnok a rendelkezésére álló adatok alapján – jegyzőkönyv, a panaszos fellebbezése – megállapította, hogy a panaszos a helyszínen nem ismerte el a szabályszegést, de fellebbezésében már elismerte, hogy a forgalommal szemben 4 métert közlekedett az általa vezetett gépkocsival.

A parancsnoki kivizsgálás során megállapította, hogy a szabályszegés elkövetése miatt figyelmeztetést a rendőr nem alkalmazhat, csak közigazgatási bírság kiszabására van lehetőség. Az intézkedő rendőrök a hatályos jogszabályoknak megfelelően jártak el, intézkedésük jog- és szakszerű volt.

2) A rendőrség megküldte a panaszossal szemben meghozott határozatot, amelyben 2014. június 27-én a * kerületi Rendőrkapitányság a panaszossal szemben közúti közlekedés szabályszegés elkövetése miatt 30. 000 forint bírságot szabott ki.

A határozat indokolása szerint a panaszos 2014. június 21-én 3 óra 15 perckor a Budapest, * kerület J* tér – J* utca kereszteződésében gépjárművezetőként úgy vett részt a közúti közlekedésben, hogy a behajtás tilalmára vonatkozó KRESZ 14. § (1) bekezdés n) pontjában foglalt rendelkezést megsértette.

3) A panaszos a határozat kézhezvételét követően 2014. július 3-án kelt fellebbezésében az alábbiakat adta elő.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezés szövege szó szerint megegyezik a panaszbeadványban közöltekkel, így annak teljes terjedelmű ismertetésétől a Testület jelen pont alatt eltekint.

A fellebbezés végén a panaszos előadta, hogy véleménye szerint az intézkedés túlzó volt, valamint álláspontja szerint az ésszerűtlen volt. A panaszos azt is megjegyezte, hogy a kamerafelvételen az is látható, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök leintenek egy szabálytalan biciklist is, akit bár látszik, hogy nincs kivilágítva mégis továbbengedtek egy figyelmeztetéssel. A panaszos ezekre tekintettel kéri, hogy az őt ért anyagi kárra, illetve az intézkedés ésszerűtlenségére való figyelemmel minősítse át a hatóság a vele szemben kiszabott bírságot figyelmeztetéssé.

4) A rendőrség mellékelte az intézkedés napján, 2014. június 21-én kelt jegyzőkönyvet, amelyet annak tanúsága szerint 3 óra 15 perc és 3 óra 35 perc között vett fel a rendőrség. A jegyzőkönyvet a Közútiközl. tv. 20. § (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés észlelése miatt vették fel a panaszossal szemben a Budapest, * kerület, J* utca kereszteződése helyszínén lakott területen belül.

A közúti ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a panaszos úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy megsértette a KRESZ 14. § (1) bekezdés n) pontban foglalt rendelkezést, amely jogsértés a Közútiköz. tv. 20. § (1) bekezdés k) pont kg) alpontjába ütközik. A szabályszegés elkövetéséről fénykép-vagy videofelvétel nem készült.

A jegyzőkönyv továbbá azt is tartalmazza, hogy „amennyiben az ellenőrzés megállapításaiból következően az eljárást folytatni szükséges, akkor a jegyzőkönyv túloldali tájékoztatója a lefolytatandó eljárás szabályait kivonatosan tartalmazza.”

A panaszos megismerte a jegyzőkönyvben foglaltakat, valamint a jogairól és kötelességeiről történő figyelmeztetést, a fentiekben leírt megállapításokat tudomásul vette. A jogsértést nem ismerte el, mivel álláspontja szerint azt nem követte el. A panaszos a jegyzőkönyv egy példányát átvette, de azt alá nem írta, hiszen arra nem volt hajlandó.

5) Gy. Á. r. törm. és G. Zs. r. örm. 2014. június 21-én készített jelentésében kijelentették, hogy a fentebbi napon fokozott ellenőrzésben vettek részt.

3 óra 15 perckor a Budapest, * kerület A* utca 1. szám alatti helyen megállásra intették a J * tér irányából a J* utcából (az egyirányú utcában szemben a forgalommal) az A* utcában a T* körút irányába közlekedő taxi gépjárművet. Miután a gépjármű megállt a vezetőhöz lépett az egyik rendőr, majd napszaknak és nemnek megfelelően köszönt. A személygépkocsi vezetőjével közölte a nevét, rendfokozatát, jelvény számát, illetve intézkedése okát. Ezt követően személy- és menetokmányainak átadására szólította fel, amelynek eleget tett és ezután megállapították, hogy a panaszos a szabálytalanul közlekedő személy. A panaszost és a gépjárművét ellenőrizték a KNYR-ben és a SIS-ben, ahol nem szerepeltek, továbbá azt is megállapították, hogy a panaszos nem áll vezetéstől eltiltás hatálya alatt, valamint hogy gépjárműve nincs kivonva a forgalomból. A panaszost tájékoztatta az egyik rendőr arról, hogy az általa elkövetett szabálysértés miatt fix 30.000 Ft közigazgatási bírságot fog vele szemben

kiszabni, 4 előéleti ponttal. A panaszos ekkor közölte a rendőrrel, hogy nem ismeri el a szabálysértés elkövetését, mivel azért volt kénytelen szabálytalankodni, mert a rendőrök a Jókai téren intézkedtek és emiatt lassan halad a forgalom, neki pedig utasai vannak. Ezután jegyzőkönyvet töltöttek ki, amelyet a panaszos nem volt hajlandó aláírni. A panaszos rendőri kérdésre, amely arra irányult, hogy miért nem ismeri el a szabálysértés elkövetését annyit válaszolt, hogy „Mert nem!”.

A nyomtatványok kitöltését követően a panaszos részére az általa átadott iratokat visszaadták a rendőrök, a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) szerinti panasztételi lehetőségekről felvilágosították, amelyet megértett, tudomásul vett.

A rendőrök egyike felvette a kapcsolatot a Térfigyelő Központtal, ahol S. I. r. törm. arról tájékoztatta őt, hogy az A* utca 1. szám alatti helyen a 18-as térfigyelő kamera van, amely járőr üzemmódban működik. Ezeket a felvételek kimentették.

6) A rendőrség mellékelte az intézkedésről készült, a helyszínen lévő térfigyelő kamera által rögzített felvételt, amely összesen 20 perc hosszúságú.

A felvétel kezdetén két utcában történeteket veszi váltott üzemmódban a kamera. Mindkét utca egyirányú közlekedésre alkalmas. Az egyikben két rendőr igazoltat egy gépjárművezetőt, amely kb. 1 perc alatt be is fejeződik, a helyszínt biztosító járőr és a gépjármű vezetője mellett álló kollégája 1 perc 13 másodperc körül kezd eltávolodni az intézkedés alá vont gépjárműtől és annak vezetőjétől. 1 perc 36 másodperckor egy taxit vonnak intézkedés alá oly módon, hogy mindketten elé állnak (útját akadályozva) és két karral balra mutatnak az út szélé felé, hogy ott álljon az meg. A korábban intézkedés alá vont gépjármű a felvétel 2 perc 24 másodpercénél hagyja el az intézkedés helyszínét. Az intézkedés továbbiakban a taxival és sofőrjével szemben folyt. Ennek során a gépjárművezetője kiszállt autójából, felnyitotta a csomagtartót, közben pedig a rendőrök jegyzeteltek. A felvétel 5. percében ismét feltűnik egy taxi. A korábbi taxissal szemben az intézkedés valószínűleg a felvétel 5 perc 15 másodpercénél véget ér, hiszen a két rendőr elmegy a helyszínről. A felvétel 5 perc 37 másodpercénél a taxisofőr visszaszáll gépjárművébe és elhajt a helyszínről. A felvétel 7 perc 24 másodpercénél ismét megállítanak a rendőrök egy taxit és intézkedés alá vonják ott, ahol az előző két gépjárművezetőt. 7 perc 47 másodpercénél az előző taxi mögé megállásra kényszerítenek egy újabb taxit, amely vélhetően a panaszos és gépjárműve. A két rendőr járőr külön-külön, egyszerre igazoltatja a két gépjárművezetőt. 9 perc 10 másodpercénél az első taxi csomagtartója nyitott állapotban látható és valószínűleg annak sofőrje áll a rendőrökkel együtt és kommunikál velük. 10 perc 45 másodpercénél a taxit vezető személy kiszállt a gépjárműből és szemmel láthatóan jobb kezével is kifejezve álláspontját hevesen magyaráz valamit a rendőrnek. 11 perc 6 másodperckor száll ki a panaszos a gépjárművéből és megy oda a rendőrökhöz, akik az előtte lévő taxinál állnak. 11 perc 27 másodpercénél megy vissza a panaszos a gépjárművéhez. 11 perc 50 másodpercénél a panaszos kísétál a kameraképből, de 12 perc 12 másodpercénél ismét a rendőrök mellett áll és onnan sétál a gépjármű vezetői oldala irányába. 12 perc 30 másodpercénél a gépjárműve vezetői oldalánál tartózkodik; az autó ajtaja nyitva, a panaszos derékgig behajol rajta. 12 perc 57 másodpercénél a panaszos az autó előtt állt és a rendőrökkel beszél. 14 perc 46 másodpercénél az első taxi vezetője lezárja a csomagteret. 15 perc 30 másodpercénél látható a két álló gépjármű és a felvétel előterében tanakodó rendőrök. 17 perc 42 másodpercénél száll vissza az autójába az első taxi vezetője. A felvétel 20., egyben befejező percében is még mindig áll a két taxis, már lekapcsolt lámpákkal. A két rendőr a kamerafelvétel előterében áll: egyikük papírokat tölt ki, a másikuk pedig az úton áll.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy kiterjed-e a panasz valamennyi részére a hatásköre.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a rendőrök vele szemben indokolatlanul intézkedtek, hiszen utast szállított. Álláspontja szerint az intézkedés maga életszerűtlen volt. 6000 Forint kár érte a panaszost azért, mert az utast, akit szállított nem tudta az általa megjelölt helyre szállítani, valamint ezen kívül további bevételtől is elesett, hiszen a legforgalmasabb időszakban intézkedtek vele szemben a rendőrök. Kifogásolta azt, hogy a rendőrök kb. 30-40 percet feltartották, az utasa kénytelen volt kiszállni a gépjárműből, így összességében kifejezhető anyagi kár érte az intézkedés során. A panaszos tagadja azt, hogy bármiféle szabályt megszegett volna, kérelmezi azt, hogy a vele szemben kiszabott bírságot változtassák át figyelmeztetésre. Ezen kívül a panaszos a rendőrök által használt hangnemet is kifogásolta, hiszen véleménye szerint az arrogáns volt.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) A fentiekből kitűnik, hogy a Testület nem vizsgálhatja felül a panaszossal szemben meghozott határozatot, így nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy a panaszos megvalósította-e cselekményével a szabályszegést. A Testület hatáskör hiányában nem bírálhatja felül a hatóság határozatát, így nem áll módjában a panaszossal szemben kiszabott szabályszegési bírságot figyelmeztetéssé átváltoztatni.

A fentiekre tekintettel hatáskör hiányában a Testület nem vizsgálhatja azt, hogy a panaszos elkövette-e a szabályszegést, amely alapján vele szemben közigazgatási hatósági eljárást indítottak. A Testület nem vizsgálhatja felül a lefolytatott eljárást, így nem áll módjában átváltoztatni a panaszossal szemben kiszabott közigazgatási bírságot figyelmeztetéssé.

b) A Testületnek a hatásköri szabályaira figyelemmel nem áll módjában a panaszos kárának megtérítése, így a panaszos által sérelmezett 6000 Forint összegű bevétel kiesés és a további, lehetséges bevétel kiesések, mint kár vonatkozásában a Testület nem tud határozni. Erre figyelemmel nem tudja megállapítani a panaszos kárának összegét és nem tud a megtérítés módjáról sem határozni.

A Testület hatáskörének hiányára tekintettel nem tud abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszost valóban érte-e kár a rendőri intézkedés következtében, így a Testület nem tud határozni a kártérítés, mint polgári jogi igény tárgyában.

Azonban a Testület vizsgálatának körébe vonta a rendőrök által, a panaszossal szemben, fokozott ellenőrzés során foganatosított intézkedést. Megvizsgálta azt, hogy a rendőrök valóban indokolatlanul hosszú ideig tartották-e fel a panaszost, valamint azt is, hogy a rendőrök hangneme milyen volt az intézkedés folyamán.

IV.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület megvizsgálta, hogy a rendőrségnek keletkezett-e a panaszossal szemben intézkedési kötelezettsége.

a) Az intézkedés jogalapja tekintetében a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2014. június 21-én, a hajnali órákban személytaxival szabályosam végzett személyszállítást, amikor leoltott szabadjelzővel, utassal közlekedve intették le őt a rendőrök. Közölte a rendőrrel, hogy utassal van, átadja bármelyik papírját és visszatér a helyszínre, de ezt a rendőrök nem engedték meg. Váráskoztatták a panaszost, kb. 30-40 percet állt ott. A rendőrök azt mondták a panaszos utasának, hogy gyalog menjen haza, aki egyébként megunt a várakozást, így a panaszos kénytelen volt az utasát fizetés nélkül elengedni. A panaszos a szabálysértést nem ismerte el, mert – álláspontja szerint – valamiféle szervezett akció keretében a rendőrök elzárták a haladást a Jókai téren. Az intézkedő rendőr bekérte az ügyeletestől a térfigyelő kamera által rögzítetteket, amelyen látszik, hogy a Jókai teret lezáró, kb. 10 fős rendőrök parancsnokát tájékoztatja a panaszos az esetéről. A parancsnoknak annyi volt a véleménye, hogy mivel ők a helyszínen intézkednek, állítsa le a panaszos a taxiórát és várjon az utasával az intézkedés befejeztéig. A panaszos legjobb tudomása szerint annak az információnak a birtokában van, hogy csak indokolt esetben lehet a forgalmat akadályozni. A panaszos sérelmezi, hogy a rendőrök nem állítottak ki olyan embert, aki elterelte volna a forgalmat a N* és a M* utca sarkára. A panaszos ezzel kapcsolatban elmondta, hogy kb. 4 métert haladt forgalommal szemben az utasának érdekeire tekintettel. A rendőri intézkedés miatt 6000 Ft kár érte (ki nem fizetett fuvardíj és 40 perc várakozás csúcsidőben), valamint sérelmet szenvedett a személyszállítás során kialakult jó hírneve is. A panaszos külön sérelmezi az intézkedő rendőrök által megütött hangnemet.

A rendőrség tájékoztatása szerint, a sérelmezett intézkedés napján fokozott ellenőrzést rendeltek el. A BRFK V-VI-VII. kerületekben közösen végrehajtott fokozott ellenőrzésre került sor 2014. június 20-án 21 órától június 21-én 4 óráig. A fokozott ellenőrzésről készült tervet (01070/2692-9/2014. ált.) jóváhagyta Budapest Rendőrfőkapitánya és rendészeti helyettese is. Az akció célja a közrend, a közbiztonság további erősítése, a jogsértő cselekmények elkövetőinek elfogása, és a felelősségre vonásuk. További feladatként jelentkezik a halálos és személyi sérüléssel járó balesetek számának csökkentése, amely bekövetkezésének fő oka az ittas járművezetők közötti forgalomban történő részvétele. Tekintettel arra, hogy a Budapest * kerület, N* utca és környéke szinte csak szórakozóhelyekből áll, - amelyet az elnevezése is mutat: ezért az ittas járművezetők kiszűrése céljából az akció során EÁP végrehajtására került sor. A szórakozóhelyek elhelyezkedéséből adódóan az akció csak úgy eredményes, hogy ha a szórakozó negyed területéről minden kivezető utat ellenőriznek és az arra közlekedő gépkocsivezetőkkel szemben rendőri intézkedés során alkoholtesztet hajtanak végre. A fokozott ellenőrzést parancsnoki felügyelet mellett hajtották végre, amelynek vezetője 2014. június 20-án L. r. őrnagy volt. L. r. őrnagy a vizsgálat során elmondta, hogy a gépjárművek ellenőrzése során egyedül a taxi jelzésű gépkocsikat nem ellenőrzik, azokat megállítással nélkül tovább engedik, hogy az utasok érdeke ne sérüljön. Továbbá elmondta, hogy a gépjárműveket minden esetben az akcióban résztvevő polgárőrök segítségével a szabad parkolóhelyekre irányítják, hogy az arra haladó taxik szabadon közlekedjenek. Természetesen van olyan, hogy az intézkedés alá vont gépkocsik feltorlódnak, de ez kb. 3 percet vesz igénybe, addig, amíg a gépkocsik parkolása megoldódik. A fenti napon, a panaszos által megadott helyszínen (*. kerület J* tér, valamint a J* utca – A* utca) kereszteződésénél is volt ellenőrző pont. A J* téren a járművek megállítása történt, ezért 1-2 percre a sor feltorlódott. Ekkor a forgalomból kettő taxi gépjármű kivált és elindult a behajtani tilos ellenére a Jókai utcába, szemben a forgalommal, hogy az A* utcán kikanyarodva a T* körút felé közlekedjen. Az ott szolgálatot teljesítő Gy. r. törzsőrmester mindkettő taxi jelzésű gépkocsit megállította és rendőri intézkedés alá vonta, mivel megsértették a KRESZ 14. § (1) bekezdés n) pontjában foglalt rendelkezést, amely jogsértés a Közútiközl. tv. 20. § (1) bekezdés k) pont kg) alpontjába ütközik. A szabálytalanul közlekedő járművek közül a panaszos által vezetett személygépkocsi a második volt, ezért neki valóban meg kellett várnia, hogy az első taxi vezetőjével szemben az intézkedésből adódó nyomtatványokat kitöltsék. Ezt követően töltötték ki a panaszos által elkövetett szabályszegés miatt a nyomtatványokat. A panaszos a szabályszegést a helyszínen nem ismerte el.

Az Rtv. 30. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja. A (2) bekezdés szerint a rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat. A (3) bekezdés alapján a rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja. Végül a (4) bekezdés meghatározza, hogy a rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrízetlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.

A Szolgálati Szabályzat 26. § (1) bekezdése alapján a fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.

A (2) bekezdés a fokozott ellenőrzés végrehajtását

a) az ország egész területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bűnügyi főigazgató, a rendészeti főigazgató,

b) illetékességi területén a rendőrfőkapitány, a bűnügyi vagy a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes, a rendőrkapitány vagy az ügyeletvezető, a határrendészeti kirendeltség vezetője, továbbá

c) a hatáskörük szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Készenléti Rendőrség parancsnoka vagy a Terrorelhárítási Központ főigazgatója

rendelheti el.

A (3) bekezdés előírja, hogy a (2) bekezdésben meghatározottaknak megfelelően az államhatár őrzése (a továbbiakban: határőrizet), a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása érdekében fokozott ellenőrzést rendelhet el az országos rendőrfőkapitány, a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes, a rendészeti igazgató, a rendőrkapitány, a határrendészeti kirendeltség vezetője és a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója. A (4) bekezdés szerint pedig a tervezett fokozott ellenőrzést a jogosult vezető előzetesen szükség szerint, az elrendeltet pedig a végrehajtását követően szolgálati elöljárójának jelenti.

Tekintettel arra, hogy a panaszos és a rendőrség állításai annyiban fedik egymást, hogy a panaszos a KRESZ 14. § (1) bekezdés n) pont rendelkezésébe ütköző és a Közútiközl. tv. 20. § (1) bekezdés k) pont kg) alpont által meghatározott, azaz a panaszos megszegte a „mindkét oldalról behajtani tilos” tábla hatályát. Ezt a tényt bár a panaszos a helyszínen tagadta, mégis a beadványában és a fellebbezésében elismerte azt, hogy valóban kb. 4 métert haladt a tábla hatálya alá tartozó útszakaszon, de csak azért, mert figyelembe vette az utasa érdekeit.

A KRESZ 14. § (1) bekezdés a járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó táblák taxatív felsorolását tartalmazza. Jelen szakasz (1) bekezdés n) pontja a mindkét oldalról behajtani tilos táblát mutatja, amely egy piros alapon, fehér kört tartalmazó, kör alakú jelzőtábla. A tábla azt jelzi, hogy az útra mindkét irányból tilos behajtani.

A Közútiközl. tv. 20. § (1) bekezdés k) pont kg) alpont szerint az e törvényben, valamint külön jogszabályban és közösségi jogi aktusban a közúti közlekedési szabályok közül a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra vonatkozó rendelkezések megsértői bírság fizetésére kötelezhetők.

A fokozott ellenőrzést elrendelő feladatterv szerint a rendőrség jogosult adott illetékességi területen belül bárkit igazoltatni, sőt légalkohol-mérő segítségével szondáztatást is végrehajtani. A fokozott ellenőrzésben külön nevesítették a jogsértő cselekmények elkövetőinek elfogását és felelősségre vonását. Annak ellenére, hogy bár főszabály szerint a fokozott ellenőrzés során a rendőrség nem állít meg taxi gépjárműveket, mégis kivételesen, jogsértő cselekmény észlelése esetén erre sor kerülhet. A jogsértő cselekmény elkövetését a panaszos a helyszínen tagadta, de azt később (habár részben), de elismerte a panaszbeadványában és a közigazgatási határozattal szembeni fellebbezésében. Így a jogsértő cselekmény rendőrség általi észlelése teremtette meg a jogalapot a panaszos fokozott ellenőrzés keretén belül történő ellenőrzésére. A Közútiközl. tv. hivatkozott alpontja pedig

lehetővé tette a közigazgatási eljárás lefolytatását az észlelt szabályszegés esetén, hiszen közigazgatási bírsággal sújtható jogsértésként határozza meg a törvény a panaszos által elkövetett szabályszegést. És mivel a panaszos nem ismerte el annak elkövetését a helyszínen, így vele szemben később lefolytatták az eljárást.

A Testület véleménye szerint a rendőrség kellő jogalap birtokában foganatosított intézkedést a panaszossal szemben, hiszen a felhatalmazást számára a fokozott ellenőrzést elrendelő dokumentum garantálta. A fokozott ellenőrzésben a jogsértők kiszűrése és felelősségre vonása külön nevesített kötelezettséget határozott meg az intézkedő rendőröknek, így a panaszos által elkövetett szabályszegés észlelése adta meg a felhatalmazást az intézkedő rendőröknek arra, hogy a panaszossal szemben rendőri intézkedést kezdeményezzenek. Aznap nemcsak a panaszossal szemben, hanem rajta kívül további személyekkel szemben foganatosított a rendőrség intézkedést. A Testületnek megküldött 20 perces kamerafelvételek szerint egy személygépjárművet és a panaszoson kívül még egy taxist is megállításra kényszerítettek a rendőrök és intézkedés alá vonták.

A fentiekben közöltek alapján, a Testület véleménye szerint a panaszossal szembeni intézkedési kötelezettséget a panaszos által elkövetett szabályszegés keletkeztette, amely észlelése esetén a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget határozott meg a fokozott ellenőrzést elrendelő dokumentum, így a Testület véleménye szerint a rendőrség kellő felhatalmazás birtokában intézkedett a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

b) A panaszos külön kifogásolta, hogy a vele szemben foganatosított intézkedés túl hosszú volt, hiszen álláspontja szerint kb. 30-40 percet kellett, csúcsidőben várakoznia. Az egyhelyben állás miatt az utasát nem tudta elszállítani oda, ahová kérte, így összességében 6000 Forint kár érte a panaszost. Beadványában azt is elmondta, hogy a legforgalmasabb időszakban kellett egyhelyben várakoznia, így ezáltal további bevételtől esett el.

A rendőrség következetesen tagadta a panaszos által közölt információk valóságtartalmát. A sérelmezett intézkedést vizsgáló parancsnoki átírat szerint a panaszosnak mindösszesen 3 óra 10 perc és 3 óra 30 perc között kellett várakoznia, azaz a vele szembeni intézkedés összesen 20 percet vett igénybe. A parancsnok ezt az időtartamot azzal indokolta, hogy a panaszoson kívül egy másik taxissal szemben is intézkedtek, aki szintén szabályszegést követett el, így nála is jegyzőkönyvet vettek fel és elkészítették a szükséges dokumentációkat. A panaszossal szemben is elkészítették a szükséges dokumentációkat, tájékoztatták a helyszínen, majd nyilatkoztatták arról, hogy elismeri-e a szabályszegés elkövetését, amely kérdésre a panaszos nemmel felelt. Sőt ezt követően arról is nyilatkoztatták, hogy miért nem ismeri el, amelyre a panaszos annyit reagált, hogy „mert nem”.

A panaszos beadványában elmondta, hogy a helyszínen intézkedő rendőrök parancsnokával is tárgyalt arról, hogy miért nem követett el semmit, így a vele szemben intézkedő rendőrökön kívül más rendőrrel is interakcióba lépett a panaszos.

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés a) pontja szerint a rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közúti forgalmat irányíthatja, korlátozhatja, illetve szüneteltetheti.

A panaszos a gépjárművével – állítása szerint – kb. 30-40 percet állhatott egyhelyben, amely állítás valóságtartalmát a rendőrség egyértelműen tagadta, hiszen a rendőrség véleménye szerint 20 percet állt egyhelyben a panaszos. A parancsnoki átírat szerint ez 3 óra 10 perc és 3 óra 30 perc közötti időintervallumot jelenti, míg a jegyzőkönyv tanúsága szerint 3 óra 15 perc és 3 óra 35 perc között intézkedtek a rendőrök a panaszossal szemben, amely szintén 20 perces intézkedési időtartamot jelent. A Testület rendelkezésére bocsátott kamerafelvétel szerint az intézkedés időtartama hosszabb volt, mint 12 perc. Sajnos a felvétel rövidegére tekintettel az intézkedést teljes hosszában a Testület nem tudta megtekinteni, így abból indult ki, hogy az intézkedés legalább 12 percet biztosan igénybe vehetett.

A kamerafelvétel tanúsága szerint kb. 10 percen keresztül intézkedtek a felvétel elején látható civil gépjármű sofőrjével szemben. Ezt követően állítottak meg egy másik taxist, majd rá pár másodpercre a panaszost. A két rendőr járőr egyszerre intézkedett a két személlyel szemben. Mindkettőjük személy- és menetokmányait elkérték ellenőrzés végett, az abban foglalt információkat leellenőrizték a közhiteles nyilvántartásokban. Az első taxi gépjármű csomagtartóját felnyitatták, majd a felvételeken jól látszik, hogy az egyik rendőr dokumentál. A panaszos ekkor beszélgethetett a helyszíni parancsnokkal. A Testület rendelkezésére bocsátott iratok tanúsága szerint a panaszost tájékoztatták a rendőrök arról, hogy szabályszegést követett el, amely miatt vele szemben fix összegű, 30. 000 Forintos közigazgatási bírságot fognak kiszabni. A panaszost ezt követően nyilatkoztatták arról, hogy elismeri-e a szabályszegés elkövetését, amely kérdésre a panaszos nemmel válaszolt. A rendőrök ezt követően arról is nyilatkoztatták a panaszost, hogy miért nem ismeri-e el a szabályszegés elkövetését, amelyre csak annyit mondott, hogy „mert nem”. Ezt követően került sor a szükséges dokumentumok kitöltésére, így a helyszínen jegyzőkönyvet vettek fel.

A Testület véleménye szerint bár a két fél tényelőadásai ellentétben állnak a rendőri intézkedés időtartamát tekintve, mégis kb. 20 percet vehetett igénybe az intézkedés. Ez az időtartam a Testület véleménye szerint indokolt volt az adott eset kapcsán, hiszen két rendőr intézkedett két személlyel szemben, iratokat kellett kitölteni és a szükséges nyilvántartásokat ellenőriztetni és az eljárás alá vont személyeket megfelelően tájékoztatni kellett az Rtv. szerinti jogorvoslatokról és a szabályszegés elkövetése miatti eljárásról. Ez időben kb. 20 perces folyamat lehetett, így a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga az intézkedés időtartama kapcsán.

Figyelemmel a fentiekben közöltekre a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a közlekedésrendészeti intézkedés időtartama kapcsán.

2) A Testület ezt követően a rendőrök szolgálati fellépését vizsgálta meg.

A panaszos külön kifogásolta beadványában azt, hogy a rendőrök arrogánsan beszéltek vele. A panaszos a megállítást követően megkérte a rendőrt arra, hogy engedjék meg neki, hogy elszállítsa az utasát oda, ahova kéri, majd azt követően visszamegy a helyszínre. A rendőrök ezt nem engedték meg neki, és azt mondták, hogy az utasa szálljon ki és menjen haza gyalog.

A rendőrség kifejezetten tagadta a panaszos állításának valóságtartalmát, hiszen álláspontjuk szerint a panaszossal szemben intézkedő rendőrök kulturáltan kommunikáltak annak ellenére is, hogy a panaszos az intézkedés során feldúlt volt. A panaszos volt az, aki arrogánsan

beszélt az intézkedő rendőrökkel és végig csak a saját érdekét hangsúlyozta. Egyik rendőr sem tett olyan kijelentést, amely arra vonatkozott volna, hogy az utas menjen haza gyalog, épp ellenkezőleg azt mondták, hogy hívjanak a helyszínre egy másik taxit és az szállítsa el a panaszos utasát.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos és a rendőrség álláspontja egymással ellentétben van, hiszen míg a panaszos azt állítja, hogy a rendőrök arrogánsan beszéltek vele, addig a rendőrség álláspontja szerint pont a panaszos volt az, aki arrogáns hangnemben kommunikált velük. A másik ellentét pedig abban tapasztalható, hogy a panaszos míg azt állítja, hogy a rendőrök azt mondták neki, hogy az utasa menjen haza, addig a rendőrök cáfolták ezen kijelentés valóságtartamát, hiszen azt közölték a panasossal, hogy hívjanak a helyszínre egy másik taxit, amely majd elszállítja a panaszos utasát.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök hangneme, kijelentése tekintetében a panaszosi állítás és a rendőri jelentések egymásnak ellentmondanak, és ezen ellentmondásokat a Testület feloldani nem tudta, így a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálatban megállapította, hogy a rendőrök intézkedési kötelezettségét a panaszos által elkövetett szabályszegés észlelése keletkeztette, hiszen a sérelmezett intézkedés napjára fokozott ellenőrzés volt kiadva, amelyben külön nevesítve szerepelt a jogsértők kiszűrése és esetleges felelősségre vonása, mint elvégzendő feladat. Erre tekintettel a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. A panaszos külön sérelmezte, hogy az intézkedés indokolatlanul és életszerűtlenül hosszú volt, amely időtartam tekintetében a Testület megállapította, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. A kifogásolt rendőri hangnem tekintetében, az egymásnak ellentmondó állításokra tekintettel, amelyet a Testület a korlátozott számú bizonyítási eszközére és a rendelkezésre álló bizonyítékok csekély voltára tekintettel feloldani nem tudott, így álláspontja szerint a rendőri hangnem tekintetében a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

A Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2015. február 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag